

Tarih: 12.06.2020

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ
وعن أبي هريرة . رضي الله عنه ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ قَالَ « : لَوْ يَعْلَمُ الْمُؤْمِنُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْعَفْوَةِ . مَا طَمِعَ
بِجَنَّتِهِ أَحَدٌ ، وَلَوْ يَعْلَمُ الْكَافِرُ مَا عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الرَّحْمَةِ ، مَا قَنَطَ مِنْ
. جَنَّتِهِ أَحَدٌ » (رواه مسلم

KORKU VE ÜMİT ARASINDA YAŞAMAK

Muhterem Müslümanlar!

Allahü Teala insanı en güzel şekilde yarattı. Onu sayısız nimetlerle rızıklandırdı. O'na akıl, fikir, duygu, sorumluluk, irade bahşetti. Günahtan kaçınmasını, sevap olan fiilleri işlemesini emretti. İndirdiği kitap ve gönderdiği peygamberleri vasıtasıyla nasıl inanmamız ve yaşamamız gerektiğini bizlere gösterdi. Yüce Allah'ın bizlere ihsan ettiği hertürlü maddi ve manevi lütuf ve ihsanı bizlere sorumluluk yüklemektedir. İslam literatüründe takva kelimesi ile kavramsallaşan ve temelinde korku olduğu ifade edilen korku farklı bir anlam taşımaktadır. Özellikle müminler için söylemek gerekirse burada ifade edilen korku bizlere bunca değer ve itibar veren, bizleri rızıklandıran ve rızıkların en değerlisi olan hidayet ile şereflendiren Allah'ı incitmek, bize olan sevgisine mani olacak davranışlardan kaçınmak anlamındadır. Yoksa mahkeme karşısındaki suçlunun hissettiği bir korku değildir. En sevgili ve hertürlü övgüye layık olan Allah'ın sevgi ve rızasını kaybetmemek için dikkatli ve özenli olmalıdır. Çünkü birçok ayeti kerimede ifade edildiği gibi iman edenler için korku ve huzunlenmek yoktur. Lütuf ve rahmet sahibi rabbimiz bu gerçeği bir ayeti kerimede şöyle ifade buyurmaktadır: **“Kullarıma benim gerçekten çok bağışlayıcı, çok esirgeyici olduğumu bildir. Ama azabım da çok şiddetlidir.”**¹

Değerli Müminler!

Sözlükte “korkmak, kaygılanmak, endişe duymak” gibi anlamlara gelen **havf** kelimesi, genellikle **“hoşlanılmayan bir durumun başa gelmesinden veya arzulanan bir şeyin elde edilememesinden duyulan kaygı ve korku”** olarak tanımlanmıştır². **Recâ** ise **“ümit, emel, beklenti, istek”** gibi anlamlara gelmektedir. Her insanın fitratında bulunan havf yani korku, insanı dünya ve ahiret tehlikelerine karşı uyarır ve sakınmasını sağlayan

bir duygudur. **Havf** kelimesinin Kur'an'da zikredilme sebebi kişiyi günahlardan sakındırmaktır. Ancak yine de günah işlenmişse bu günahların tevbe edildiğinde affedilebileceğini de Kur'an haber vermektedir. Kur'an bizi Allah'a karşı ümit beslemeye ve hidayete davet eder. Bununla birlikte Kur'an sebeplerini yerine getirmeden, üzerimize düşen görev ve sorumluluğa uygun hareket etmeden ümit beslemeyi doğru bulmayarak kişilerin korku ve ümit ekseninde amel yapmalarını tavsiye etmektedir. Hutbemizin başında okuduğum ayeti kerimede müminlerdeki korku ve ümit halinin nasıl olması gerektiği şöyle ifade edilmektedir: **“Yine onlar [gecenin deinliklerinde] yataklarından kalkıp, hem ilahi azaba mahkum olma korkusuyla hem de ilahi rahmet ve merhamete nail olma umuduyla rablerine yakarırlar. Ayrıca onlar, kendilerine lütfettiğimiz maldan mülkten Allah yolunda harcarlar.”**³ Resûlullah (s.a.v) buyurdular ki: **“Mümin, Allah indindeki ukubeti/cezaı bilseydi, cennetten ümidini keserdi. Eğer kâfir Allah'ın rahmetini bilse idi, cennetten ümidini kesmezdi.”**⁴ Müminin tavır ve duruşunu ifade etmesi bakımından Hazreti Ömer (r.a)'e atfedilen şu sözler manidardır: **“Kıyamet günü sadece bir kişi cennete girecek diye ilan edilse o kişinin ben olacağımı umarım. Yine bir tek kişinin cehenneme gireceği bildirilse, bu kez de o kişinin ben olacağımdan endişe ederim.”**

Öyleyse Kardeşlerim!

Bizler de korku ve ümit arasında yaşamasını bilmeliyiz. Allah'ın gazabını üzerimize çekmekten korktuğumuz kadar O'nun tövbe edince daima affedici olduğunu düşünerek rahmetinden ümit kesmemeliyiz. Kur'an'da yer alan Allah korkusunun, insanı ümitsizliğe ve pasifliğe sevk etmediğini, bunun aksine insana sorumluluk bilinci verdiğini bilmeliyiz. Allah'ın emirlerine uymaya, yasakladıklarından da uzak durmaya çalışalım. Allah'ın rahmetinden asla ümit kesmeyelim. Hazreti Yakup (a.s)'ın Kur'an'daki ifadesiyle: **“Çünkü inkarcılardan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez!”**⁵ Zira ümitsizlik insanı, kendini düzeltme ve arındırma çabalarından yoksun bırakır. Dinimizdeki korku ve ümit kavramının birbirini dengeleyen ve tamamlayan, mümini olgunlaştıran, onu mutluluğa ulaştıran iki önemli nitelik olduğunu unutmamalıyım. Hutbemi bir ayeti kerime ile bitiriyorum: **“De ki (Allah şöyle buyuruyor): "Ey**

¹ Hicr, 15/49-50.

² et-Ta'rifât, “havf” md.; krş. Gazzâlî, IV, 155, 158.

³ Secde, 32/ 16.

⁴ Müslim, Sahih, Tevbe, 49, III, 2109.

⁵ Yusuf, 12/87.

işledikleri günahlar sebebiyle ümitsizliğe kapılan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah (dilerse) bütün günahları bağışlar; doğrusu O çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.”⁶

Değerli Müminler!

Yüce rabbimizin bizlere emrettiği herşey onun rahmet ve sevgisine ulaşmamıza vesiledir. Yasakladığı herşey de bizleri dünya ve ahiret mutluluğundan mahrum eden şeylerdir. Yüce rabbimizin rahmet ve sevgisini kazanmamıza vesile olan ibadetlerden birisi de kurban ibadetidir. Hollanda Diyanet Vakfımız bu yılda sizlerin emanetleriniz olan kurbanlarınızı dünyanın dört bir yanında bulunan ihtiyaç sahibi kardeşlerimize ulaştıracaktır. Kurbanlarınızı vakfımıza bağışlayabilirsiniz. Unutmayalım ki insanlık olarak karşılaştığımız koronavirüs salgını sebebiyle aşını ve işini kaybeden insanların sayısı hızla artmaktadır. Bu durum aynı zamanda bir yardımlaşma seferberliği olan kurban ibadetinin önemini daha da artırmaktadır. Bu zor günlerde el ele vermek, imkanlarımızı paylaşmak, karaborsacılık yapmamak yüce rabbimizin emridir. Karşılaştığımız bu sıkıntılı günleri yardımlaşarak, birbirimizin yaralarına merhem olarak aşacağız. Unutmayalım ki mahlukatın içinde yüce rabbimizin en değerli kıldığı varlık insandır. İnsana yapılan iyilik Allah'ın rızasına, insana yapılan kötülük onun gadabına götürür.

⁶ Zümer, 39/ 53.